

Tines de les Solanes II

El Pont de Vilomara i Rocafort

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Riera de Mura - Sant Esteve

Coordenades:

Latitud: 41.72233
Longitud: 1.88189
UTM Est (X): 406999
UTM Nord (Y): 4619552

Classificació

Número de fitxa 08182 - 256
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Dolent
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL / 602 / Acord Ple Consell Comarcal del Bages / 24/07/2006
Número inventari Sí (IPA36276)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08181A0120000100000Y
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dv., 10/08/2018 - 02:00

Descripció

Grup situat a uns 8 metres al nord-est d'un altre grup de 8 tines. Està format per tres tines de planta circular que es presenten alineades, les tines 9, 10 i 11. Tan sols en resten els dipòsits folrats amb cairons ceràmics essent els seu estat de conservació molt deteriorat. Únicament s'ha localitzat el broc de la número 11, encarat a la riera, i que queda emmarcat a l'interior del mur exterior de la tina. Es troben molt tapades per bardisses.

Observacions:

Sortint de Navarcles i direcció cap a Sant Benet del Bages, agafarem el camí de les Generes fins arribar al pont de les Generes i a la font dels Burjons, continuarem pel camí de l'esquerra, passant per un petit camp i, a uns 1.100 metres del pont trobarem una bifurcació. Prendrem el camí de la dreta deixant enrere el Camí de les Bases i continuant uns 400 metres arribarem a una altra cruïlla on agafarem el camí de l'esquerra. Seguint el camí deixarem enrere les tines del camí de les Generes. Prosseguirem el trajecte fins arribar a la riera de Mura on seguirem el camí que la voreja, riera avall, fins trobar una esplanada de pedra viva al mateix llit on podrem contemplar el conjunt de tines de la Riera de Mura, també anomenades Les Solanes.

Història

El Bages està organitzat a l'entorn d'un pla central d'entre 200-300m d'altitud tancat per un seguit de serralades; concretament la serralada de Sant Llorenç del Munt marca un territori muntanyós que domina les anomenades Valls del Montcau, un espai excepcional i singular en el qual una geografia difícil es barreja amb els testimonis d'una intensa activitat humana. Es tracta d'un territori emmarcat en el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, que comparteix espai amb els municipis de Talamanca, Mura, El Pont de Vilomara i Rocafort, Navarcles i Sant Fruitós de Bages. Els tres primers municipis destaquen per concentrar un important nombre de tines enmig de les vinyes.

La importància del cultiu de la vinya es fa evident, fonamentalment, en la presència de tines a totes les cases i també enmig de les vinyes. La tradició vitivinícola al Bages ha marcat les diferents etapes històriques així com l'evolució dels municipis de la zona, des del segle XI fins el XIX. Al segle XIV són moltes les referències de tines i folladors al costat de les bótes a quasi totes les cases i cellers de la zona, i la tina apareix per primera vegada a documents a la zona del Bages durant el segle XIV.

A partir del segle XVI i XVII comencen a generalitzar-se les tines excavades a la roca, amb els dos recipients: un per xafar el raïm i altre per abocar-hi el most i la brisa perquè fermentés; però finalment es va acabar construint un tipus de tina que podia fer la mateixa funció en un únic recipient afegint el brescat, una graella de posts de fusta recolzades a la boca que permetien xafar el fruit i contenir el líquid extret a la inferior. El recipient fonamental per a l'elaboració del vi a partir del segle XVII, fou la tina, de forma circular o quadrada, construïda amb pedra en sec i morter de calç, amb l'interior impermeabilitzat amb cairons envernissats de color vermellós.

Cronològicament, les tines excavades a la roca daten de l'edat mitjana, mentre que les folrades amb cairons envernissats es van fer a partir del segle XVII (Ballbé, 1993). L'apogeu de la vinya al segle XVIII obliga a construir més tines a l'exterior de les cases, probablement utilitzades per parcers, mentre que les interiors de les cases eren dels amos.

L'expansió dels segles XVIII i XIX es dona quan la fil·loxera afectà les vinyes franceses el 1863, i la demanda de vins catalans augmentà. Però a partir de 1892, començà a afectar la nostra zona. Tot i què es plantaren algunes vinyes amb peu americà, que va mantenir el conreu de la vinya fins a la industrialització, no tornaria a ser mai més un conreu important, abandonant-se progressivament les feixes.

Bibliografia

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya. AA. VV. (2005). Tines a les Valls del Montcau. Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Consorci de les Valls del Montcau. Col. Llibres de la Muntanya, 11. Farell Editors, Sant Vicenç de Castellet.

BALLBÉ i BOADA, Miquel (1993). Tines al mig de les vinyes a la comarca del Bages. Quaderns del Centre d'Estudis del Bages, núm. 6.

CORTÉS ELÍA, MARÍA DEL AGUA (2017) Inventari de les tines de les Valls del Montcau. Pla Director de les tines a peu de Vinya. Diputació de Barcelona, Ajuntaments de El Pont de Vilomara i Rocafort, Talamanca i Mura.

"Memòria de la rehabilitació de les tines: Solanes i Llobregat-Tres Salts". Consorci per a la Promoció Turística de les Valls del Montcau.

